גיליון 265

מכון

מכון להפצת כתבי רבינו אליעזר פאפו זיע"א, מח"ס "פלא יועץ" ועוד

אורות פלא

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו זי"ע, מח"ס "פלא יועץ"
לקט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת תשפ"ז

וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים (כה, כז)

דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם הִתְפַּלֵּל שֶׁהַקּוֹרֵא תְּהִלִּים יִהְיֶה חָשׁוּב כְּעוֹסֵק בִּנְגָעִים וְאָהֳלוֹת (שוח"ט תהלים, א). וְכָתְבוּ גְּדוֹלֵי הָאַחֲרוֹנִים ז"ל, שֶׁהָעוֹסֵק בְּסֵדֶר טָהֳרוֹת הוּא תִּקּוּן לְפֶגֶם הַבְּרִית, אִם כֵּן הַקּוֹרֵא תְּהִלִּים הוּא תִּקּוּן לְפֶגֶם הַבְּרִית. וְרַבֵּנוּ אֶפְרַיִם (פר' וזאת הברכה) כָּתַב, שֶׁהָאוֹמֵר תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם זוֹכֶה לִהְיוֹת תַּחַת כִּסֵּא הַכָּבוֹד. וְעוֹד כָּתַב, שֶׁצָּרִיךְ לוֹמַר קְצָת מִזְמוֹרִים קוֹדֶם תְּפִלַּת שַׁחֲרִית. וְהַגָּאוֹן הֶחָסִיד בַּעַל שְׁנֵי לוּחוֹת הַבְּרִית הִפְלִיא לְדַבֵּר עַל סְגֻלַּת קְרִיאַת תְּהִלִּים, וְהִזְהִיר לְקָרוֹתָן בְּנַחַת כַּהֹגֶן וְכַשּׁוּרָה, עַיֵּן שָׁם. לְפִי זֶה נִרְאֶה, שֶׁאַף הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים כִּי שִׂיחַ וְכִי שִׂיג לָהֶם לַעֲסֹק בַּהֲלָכוֹת, יִפְנוּ וְיִבַּקְשׁוּ אֵיזוֹ שָׁעָה קְטַנָּה בְּכָל יוֹם לִלְמֹד קְצָת תְּהִלִּים וְלִלְמֹד קְצָת מוּסָר. וְסִימָנָךְ, "אִישׁ תָּם" [= תְּהִלִּים מוּסָר] עִם שֶׁהוּא "יוֹשֵׁב אֹהָלִים". (אורות אלים)

וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה זֶּה לִי בְּכֹרָה. (כה, לב)

כְּתִיב: "וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת, וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה". לָמָּה לוֹ לִכְתֹּב: "וַיֹּאמֶר עֵשָׂו" וְכוּ', לֹא הָיָה לוֹ לִכְתֹּב כִּי אִם: "וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב" (שם שם, לג), וְלָמָּה כְּתִיב מַה שֶּׁחָשַׁב עֵשָׂו? אֶלָּא שֶׁלֹּא תִּתְמַהּ. לָמָּה נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֻמְשָׁלָה לִבְנֵי עֵשָׂו - אֶלָּא בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא הַיָּה הוֹלֵךְ לִמְקוֹם סַכָּנָה בִּמְקוֹם הַחַיּוֹת כְּדֵי לְצוּד צַיִד לְהָבִיא אֶל אָבִיו. וּמִמֶּנּוּ לָמַד יוֹסֵף, כְּשֶׁאָמַר לוֹ יַעֲקֹב (שם לז, יג): "לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם", וַהֲלֹא הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁשּׂוֹנְאִים אוֹתוֹ, אֶלָּא אָמַר יוֹסֵף: עֵשָׂו הוֹלֵךְ תָּדִיר לִמְקוֹם סַכָּנָה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא לְאָבִיו, וְאֲבִי שְׁלָחַנִי לִרְאוֹת אֶת שְׁלוֹם אַחַי, שֶׁהוּא חַיּוּת שֶׁל אָבִי, וְלֹא אֵלֵךְ? וְיִלְמַד כָּל אָדָם אֵיךְ לִטְרַח כְּדֵי לְהָבִיא פַּרְנָסָה לְאָבִיו, וְאֵיךְ יִהְיֶה זָהִיר וְזָרִיז לַעֲשׂוֹת מִצְוַת אָבִיו.

לָמָּה נָתַן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֻמְשָׁלָה לִבְנֵי עֵשָׂו - אֶלָּא בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא הַיָּה הוֹלֵךְ לִמְקוֹם סַכָּנָה בִּמְקוֹם הַחַיּוֹת כְּדֵי לָצוּד צַיִד לְהָבִיא אֶל אָבִיו וּמִמֶּנּוּ לָמַד יוֹסֵף.

וְאִם תִּרְאֶה רְשָׁעִים, שֶׁמְּקַלְּלִים בְּכִבּוּד אֲבִיהֶם וְאִמָּם וּמַצְלִיחִים - דַּע שֶׁהוּא לְרָעָתָם, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה עָנְשָׁם גָּדוֹל לָעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן יֵשׁ רְשָׁעִים, שֶׁכְּשֶׁעוֹשִׂים עַוְלָה מַרְוִיחִים וּמַצְלִיחִים, וּכְשֶׁעוֹשִׂים בְּיֹשֶׁר, לֹא יַצְלִיחוּ - זֶהוּ גַּם כֵּן כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה עֲוֹנָם גָּדוֹשׁ, וְשָׁעָה מְשֻׂחֶקֶת לָהֶם כְּדֵי שֶׁיִּפָּרַע מֵהֶם יוֹתֵר בְּגֵיהִנֹּם. וְרָאוּי לְיִרְאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ שֶׁיֹּאמְרוּ: "עַתָּה שִׂמְחָה בְּלִבִּי, מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבוּ" (תהלים ד, ח)- אִם לַמַּכְעִיסִים שֶׁרְאוּיִים לְפָרְעָנוּת, קָשֶׁה שִׂלְיוֹם וּשְׁקָטִים, כָּל שֶׁכֵּן לַצַּדִּיקִים לָעָתִיד לָבֹא. (יעלזו חסידים)

כִּי אֶל אַרְצִי וְאֶל מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק. (כד, ד)

וְאֵין מְזַוְּגִין לוֹ לַבֶּן אִשָּׁה אֶלָּא מִדַּעְתּוֹ שֶׁל בֵּן. וּבְזֹאת יִבָּחֵן, אִם מֵה' הָיְתָה לוֹ, יִתְקָרְבוּ הַלְּבָבוֹת, וְחֵפֶץ ה' בְּיָדוֹ יִצְלָח. וּנְהִי דְּמִשְׁכַּחַת לָהּ אִישׁ שֶׁיֹּאמַר: לֹא חָפַצְתִּי לְקַחְתָּהּ, וְדוֹחֲקִים אוֹתוֹ לִקַּח אוֹתָהּ עַל כָּרְחוֹ שֶׁלֹּא בִּטּוּתוֹ, וְסוֹף דָּבָר בְּפֶרֶק הַנּוֹשֵׂא הוּא נָהֳפֵךְ לְאִישׁ אַחֵר וְאוֹהֵב אוֹתָהּ כְּגוּפוֹ, כַּאֲשֶׁר בְּעֵינֵינוּ רָאִינוּ כָּאֵלֶּה - אֲבָל אֵין לִסְמֹךְ עַל זֶה, וּלְמֵיחָשׁ בְּעֵי שֶׁמָּא תִּהְיֶה שִׂנְאָתוֹ שְׁמוּרָה נֶצַח וְאֵין זִוּוּגָם עוֹלֶה יָפֶה. לָכֵן לֹא יִדְחֹק אֶת הַשָּׁעָה, וְלֹא יִדְחַק אֶת בְּנוֹ לְהַעֲבִירוֹ עַל דַּעְתּוֹ. נא"ח. אַבְרָהָם אֲבִינוּ כַּמָּה גֵּרִים גִּיֵּר, וְלֹא רָצָה לְהִתְחַתֵּן בָּהֶם, וְנִתְחַתֵּן בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁהָיוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה - לְפִי שֶׁהָיוּ צְנוּעוֹת וְגוֹמְלוֹת חֲסָדִים בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ. וְגַם שֶׁנּוֹדַע לוֹ עַל פִּי הַדִּבּוּר כְּשֶׁנּוֹלְדָה רִבְקָה, שֶׁהִיא בַּת זוּגוֹ שֶׁל יִצְחָק, וְלָכֵן לֹא הִשִּׂיאוֹ עַד הֱיוֹתוֹ בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה. (יעלזו חסידים)

וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר צְבָאוֹ. (כו כו)

פֵּרוּשׁ, "אֲבִי מֶלֶךְ" הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, "הָלַךְ אֵלָיו" עִם הָאָדָם "מִגְּרָר", בְּמָה שֶׁהוּא נִגְרָר, מִצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה וַעֲבֵרָה גּוֹרֶרֶת עֲבֵרָה (אבות פ"ד מ"ב), בָּא לְטַמֵּא - פּוֹתְחִין לוֹ, בָּא לְטָהֵר - מְסַיְּעִין אוֹתוֹ (שבת קד.), וְגַם עִקַּר גְּדוֹל "וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ", רְאֵה עִם מִי עוֹשֶׂה חָבֵר וּבֶן אָדָם לַדּוֹמֶה לוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ בְּמִשְׁלֵי הַחֲכָמִים: אִם דֶּרֶךְ אִישׁ מִמְּךָ נִסְתָּרָה, יִרְאֶה עִם מִי עוֹשֶׂה חֶבְרָה, כִּי כָּל עוֹרֵב לְמִינוֹ וְטָמֵא טְמֵא יִקְרָא. וְאָמְרוּ (בבא קמא צב:) לֹא לְחִנָּם הָלַךְ הַזַּרְזִיר אֵצֶל עוֹרֵב, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִינוֹ. וּכְלָלָא דְּכֹלָּא הוּא הַפֶּה, "מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד לָשׁוֹן" (משלי יח כא), וְזֶהוּ "וּפִיכֹל", הַפֶּה הוּא הַכֹּל, "שַׂר צְבָאוֹ", הָרְשָׁעִים נִלְחָמִים בּוֹ נֶגֶד יֵצֶר הַטּוֹב, וְהַצַּדִּיקִים נִלְחָמִים בּוֹ נֶגֶד יֵצֶר הָרָע. (דן ידין)

אִם תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגָעֻנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק טוֹב וְנְשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ ה'. (כו כט)

קָשֶׁה, לָמָּה פָּתְחוּ פִּיהֶם לָרָעָה לוֹמַר "אִם תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה", וְהָוָה לְהוּ לְמֵימַר לֹא תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה. וְעוֹד, אֵיךְ אָמְרוּ "וַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק טוֹב", וַהֲלֹא גֵּרְשׁוּהוּ מֵאַרְצָם?

וְנִרְאֶה דִּכְוָנָתָם הָיָה לוֹמַר אִם יִזְדַּמֵּן שֶׁנִּהְיֶה בְּאַרְצְךָ וְתִרְצֶה לְגָרְשֵׁנוּ מִמֶּנָּה כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ, בָּזֶה אֵין לָנוּ פֶּה לְבַקֵּשׁ, כִּי בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד בָּהּ מוֹדְדִין לוֹ (סוטה פ"א מ"ז), רַק זֹאת שְׁאֵלָתֵנוּ, שֶׁאִם תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הָרָעָה הַזֹּאת לְגָרְשֵׁנוּ מֵאַרְצְךָ, יִהְיֶה בְּאֹפֶן אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ, "אֲשֶׁר לֹא נְגָעֻנוּךָ", "וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק טוֹב" בְּמָה שֶׁ"וְנְשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם". וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָיָה מִפְּנֵי הַיִּרְאָה, זֶה אֵינוֹ, כִּי עַתָּה אַתָּה בָּרוּךְ ה', וְעַל זֶה בָּאנוּ אֵלֶיךָ לִכְרוֹת בְּרִית. (דן ידין)

וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי אֶפּוֹא הוּא הַצָּד צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה. (כז לג)

פֵּרוּשׁ, דְּעִקַּר גְּדוֹל לִהְיוֹת יָרֵא וְחָרֵד שֶׁלֹּא לַחֲטֹא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִשְׁלֵי כח יד) "אַשְׁרֵי אָדָם מְפַחֵד תָּמִיד". וְזֶה אָמְרוּ: "וַיֶּחֱרַד" - מִי שֶׁהוּא יָרֵא וְחָרֵד, "יִצְחָק" לְיוֹם אַחֲרוֹן, אֲבָל צָרִיךְ "חֲרָדָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד" שֶׁלֹּא לִפֹּל בְּיַד הַיֵּצֶר הָרַע, "וַיֹּאמֶר" - יֹאמַר הָאָדָם אֶל לִבּוֹ "מִי אֶפּוֹא", מִי הַגּוֹרֵם לָאֲפִפוֹת נְפָשׁוֹת הָרְשָׁעִים בְּגֵיהִנֹּם, הוּא שָׂטָן הוּא יֵצֶר הָרַע, "הוּא הַצָּד צַיִד" לְפַתּוֹת וְהוּא הֵבִיא לִי עַד גְּדֵר "וְאוֹכַל מִכֹּל" עֵץ הַגָּן, וְגַם עֵץ הַדַּעַת בִּכְלָל וְגָרַם מִיתָה לָעוֹלָם.

הִנֵּה כִּי כֵן יָדוּעַ דִּבְעִדָּנָא דְּיֵצֶר הָרַע לִית דְּמַדְכֵּר לְיֵצֶר הַטּוֹב (נדרים לב:), וְהָעִקָּר יַקְדִּים אָדָם לְהִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ וְיִשְׁכַּח לְהַהְרִגוֹ. וְזֶה אָמְרוּ "בְּטֶרֶם תָּבוֹא", קֹדֶם שֶׁיָּבוֹא "וַאֲבָרְכֵהוּ" - לְשׁוֹן הַרְחָקָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בבא מציעא נט:) וּבֵרְכוּהוּ לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְאִם אַתָּה עוֹשֶׂה כֵּן "גַּם בָּרוּךְ יִהְיֶה", מֵרָחֵק יִהְיֶה וְלֹא יִקְרַב אֵלֶיךָ רָעָה, "וְנָגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ" (תהלים צא י). (דן ידין)

וְ אָמְרוּ בַּזֹּהַר (ח"א, רכז) דִּכְשֶׁאָדָם רוֹצֶה לְבָרֵךְ לַחֲבֵרוֹ אוֹ לִבְנוֹ וְכַיּוֹצֵא, צָרִיךְ לְבָרֵךְ בִּתְחִלָּה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאִי לֹא מְבָרֵךְ תְּחִלָּה לְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא אִנּוּן בִּרְכָן לָא אִתְקַיְּמוּ. וְכֵן הָיָה מִנְהַג הָרַב מוֹהַר"י חָזָק זַ"ל דִּכְשֶׁבָּא אֵלָיו אָדָם אֶחָד לְבָרְכוֹ, מֵשִׂים יָדוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְאוֹמֵר, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וְאַחַר־כָּךְ מְבָרְכוֹ לְאִישׁ הַהוּא אוֹ לַנַּעַר וְכַיּוֹצֵא. כֵּן כָּתַב מוֹהַרְי"א זַ"ל בְּסֵפֶר "דְּבַשׁ לְפִי" (מערכת הבי"ת אות ט), עַיֵּן שָׁם.

וְכֵן אֲנִי נוֹהֵג לְבָרֵךְ אֶת בָּנַי וְאֶת כָּל הַמְבַקֵּשׁ בִּרְכָתִי אֲנִי מַנִּיחַ יָדִי עַל רֹאשׁוֹ וְאוֹמֵר: יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וְהוּא בְּרַחֲמָיו יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, יִשְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ וְיַתֶּקְנְךָ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנָיו, וְתִהְיֶה שָׁלֵם בְּמִדּוֹת וּבְדֵעוֹת וּבְכָל מִינֵי שְׁלֵמוּת, וְלֹא תֵצֵא תַּקָּלָה מִתַּחַת יָדְךָ וְלֹא שׁוּם דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְתֻקָּן, וְלֹא יִתְגַּלְגֵּל חוֹבָה עַל יָדְךָ, וְתִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלוֹקִים וְאָדָם, וְלֹא יַטְרִידְךָ שׁוּם דָּבָר מֵעֲבוֹדַת הָאֵל יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. יְבָרֶכְךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ. יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ. יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם (במדבר ו, כד-כז). יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ (משלי כג, כה). יְשִׂימְךָ אֱלֹקִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה (בראשית מ, כ).

כִּי שָׁם שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת נוֹהֵג בֶּאֱמוּנָה עִם יִשְׂרָאֵל, כָּךְ צָרִיךְ לְהִתְנַהֵג עִם הַנָּכְרִי. וְאִם טָעָה הַנָּכְרִי מֵעַצְמוֹ, אֵינוֹ מֻתָּר אֶלָּא אִם יוֹדֵעַ בְּבֵרוּר שֶׁלֹּא יֵדַע אַחַר כָּךְ וְיִתְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם עַל יָדוֹ. וְדָוְקָא טָעוּת הַגּוֹי שֶׁטָּעָה מֵעַצְמוֹ הוּא דְּשָׁרֵי, אֲבָל אָסוּר לְהַטְעוֹתוֹ. וְכָל שֶׁכֵּן גֵּזֶל הַגּוֹי דְּאָסוּר מִדִּין תּוֹרָה, וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל גֵּזֶל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּלְוָה עִמּוֹ אִסּוּר חִלּוּל ה', שֶׁקּוֹרֵא תִּגֹּר וְנוֹתֵן דִּפֵּי בֶּאֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל וּמְבַזֶּה תּוֹרַת מֹשֶׁה.

וַאֲפִלּוּ טָעוּת הַגּוֹי דְּשָׁרֵי, אִם יֵשׁ קִדּוּשׁ ה' אִם יַחֲזִירֶנּוּ, מִצְוָה קָא עָבִיד לְהַחֲזִירוֹ, וַה' יְשַׁלֵּם פָּעֳלוֹ. וְהַגּוֹנֵב אוֹ הַגּוֹזֵל אֶת הַגּוֹי, הַשֵּׂר שֶׁל מַעְלָה מְעַכֵּב הַשֶּׁפַע קָדוֹשׁ שֶׁהָיָה רָאוּי לָבֹא לְיִשְׂרָאֵל, נִמְצָא כִּי נַפְשׁוֹ הוּא חוֹבֵל.

אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (ב"מ מט.): הֵן שֶׁלְּךָ צֶדֶק, וְלָאו שֶׁלְּךָ צֶדֶק. וְכָל הַמִּשְׁקֹר, כְּאִלּוּ עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כז, יב): "וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ", וּכְתִיב (ירמיה י, טו): "הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים". וְכֵן עֹנֶשׁ שֶׁל בַּדַּאי, אֲפִלּוּ כְּשֶׁאוֹמֵר אֱמֶת אֵין מַאֲמִינִין לוֹ.

וְאָסוּר לְהַנְהִיג עַצְמוֹ בִּדְבָרֵי חֲלָקוֹת וּפִתּוּי, וְלֹא יְסַפֵּר אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב, אֶלָּא תּוֹכוֹ כְּפִיו. וְאָסוּר לִגְנֹב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת וַאֲפִלּוּ דַּעַת הַנָּכְרִים. וְאוֹתָם שֶׁמְּחָרְפִים אֶת הַנָּכְרִי וּמְהַפְּכִים אֶת הַבְּרָכָה לְקִלָּלָה בְּאֹפֶן שֶׁיִּהְיֶה סָבוּר הַנָּכְרִי שֶׁמְּבָרֵךְ אוֹתוֹ וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ, חוֹטְאִים הֵם, כִּי אֵין לְךָ גְּנֵבַת דַּעַת גָּדוֹל מִזֶּה.

מזכרת מחודדת

ניתן להשיג תפילה על בניו ובנותיו
מרבנו אליעזר פאפו זיע"א
מספרו בית תפילה.
מעוצב על נייר ברומו 4 עמודים.
לשמחות ולהבדיל להנצחה
לעילוי נשמת וכדו'

חדש

יעלזו חסידים

יצא לאור הספר יעלזו חסידים
של רבינו אליעזר פאפו זיע"א,
בהוצאה מהודרת עם מקורות הערות וליקוטים.
להשיג בחנויות הספרים ובמכון אורות פלא

מכון
אורות פלא

רחוב מינצברג 5 ירושלים טל. 02-6413780
פקס. 077-4040720 | orotpele@gmail.com

לקבלת העלון בדוא"ל נא לשלוח לכתובת:
orotpele@gmail.com